

Republika Srbsko

MINISTERSTVO OSVETY, VEDY A TECHNOLOGICKÉHO ROZVOJA
ÚSTAV PRE HODNOTENIE KVALITY VZDELÁVANIA A VÝCHOVY
VOJVODINSKÝ PEDAGOGICKÝ ÚSTAV

SKÚŠOBNÝ ZÁVEREČNÝ TEST

školský rok 2018/2019

TEST SLOVENSKÝ JAZYK

POKYNY

- Test obsahuje **20** úloh, ktoré treba vyriešiť za **120** minút.
- Každú úlohu pozorne prečítaj, porozmýšľaj o tom, čo sa v úlohe žiada, a o spôsobe, ako ju vyriešiš (zakrúžkovať, pospájať, podčiarknuť, dopísať a iné).
- Píš čitateľne a dbaj, aby tvoje odpovede boli zrozumiteľné, ale aj gramaticky a pravopisne správne.
- Pri riešení úloh, v ktorých sa od teba žiada, aby si niečo dopísal, vždy používaj úplné názvy; skratky sa nedovoľujú (napríklad treba napísať podstatné meno, a nie p. m. alebo pod. m., napísať lokál, a nie lok. a podobne).
- Vyplň test **perom** (počas práce môžeš používať grafitovú ceruzku a gumičku).
- Odpovede napísané perom sa nesmú prečiarkovať alebo opravovať.
- Do štvorčeka, ktorý sa nachádza na pravej strane úloh, nič nepíš. Je to priestor, kde majú učitelia, ktorí opravujú testy, napísať počet bodov. Nič nepíš ani na tejto a poslednej strane.
- Ak s prácou skončíš skôr, odovzdaj test a potichu vyjdi, aby si ostatných žiakov nevyrušoval.

Želáme ti veľa úspechov v práci!

* Тестове, као ни делове тестова, није дозвољено умножавати нити јавно објављивати без претходне сагласности Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања.

1. Pozorne prečítaj úryvok z knihy Márie Kotvášovej-Jonášovej *Mať pätnásť je také ťažké alebo striptíz*.

Druhá hodina zemepis.

„Vyberte si papier, nakreslite mapu Vojvodiny, označte rieky, mestá...“

Nič som neurobila, lebo som si doma nepozrela do zemepisu. Písala som lektúru. Tretia hodina bola telesná. Učiteľ známkoval basketbalové kroky. Nenacvičila som sa poriadne, písala som lektúru. Darmo mi učiteľ vysvetľoval sto ráz, dovoľoval opakovať, nedokázala som sa sústrediť a nijako som nemohla urobiť trojskok. Na štvrtej hodine si pani učiteľka zmyslela diktát! Trochu som sa prizerala do spolužiačkinej úlohy, trochu do môjho zošita, ale darmo, keďže som tú lektúrisko písala, ani raz som doma nekukla do zošita, na hodine som nevedela, čo a kde mám hľadať. Na fyzike som pokojne sedela. Bolo mi jedno, vyvolá – nevyvolá. Vyvolal. Nepochybne. Vôbec mi to nebolo čudné.

Hlavná hrdinka mala v škole nepríjemné zážitky. Dlhو písala lektúru zo slovenčiny a na ostatné hodiny sa nestačila prichystať. Chronologicky zorad' udalosti podľa toho, ako sa stali. Pred tou udalosťou, ktorá sa prvá stala, napíš číslo 1, pred druhou v poradí číslo 2, a tak až po číslo 4.

- a) ___ nevedela napísať diktát
 b) ___ nič neurobila zo zemepisu
 c) ___ nevedela urobiť trojskok
 d) ___ učiteľ fyziky ju vyvolal odpovedať

2. Napíš, aký jazykový štýl je použitý v ukážkach.

a) Číslovky sú ohybné i neohybné slová, ktorými sa vyjadrujú samostatné pojmy počtu a číselné príznaky substancií, dejov a príznakov.

J.Vaňko – D. Auxová: *Morfológia slovenského jazyka*

_____ štýl

b) Oblial ma pot. Teraz sa ma zmocnila panika. Odrazu jeho nebové oči boli chladné, hľadela z nich na mňa temnota neodvratného konca. Pozerali sa na mňa oči, ktoré vedeli niečo, čo som ja nevedel.

Martin Kasarda: *Posledná večera a iné radosti*

_____ štýl

3. Vo vydavateľstve Slovenského vydavateľského centra z Báčskeho Petrovca okrem iných vydali aj tieto knihy za posledné tri roky. Všímni si tabuľku a napíš odpovede na otázky.

Názov knihy	Autor	Rok vydania	Literárny druh
Otec rytier, mama dračica	Mária Kotvášová-Jonášová	2017	epika
Klaniam sa trsu	Daniel Pixiades	2017	lyrika
Slneční pútnici	Daniel Pixiades	2017	epika
Ja sa z teba zbláznim	Mária Vršková	2016	epika
Náš dedo je huncút	Aneta Lomenová	2016	epika
Studňa a voda	Viera Benková	2015	lyrika
Lekvárový chlebík	Anna Malková	2015	epika

a) Napíš, koľko kníh vyšlo v roku 2017 _____

b) Napíš autora knihy Náš dedo je huncút _____

c) Mária Kotvášová-Jonášová vydala knihu _____

d) Napíš, ktorý autor vydal dve knihy _____

4. Dokonč vety tak, že použiješ slová v zátvorkách.

a) Jozef Gregor _____
(hodinky, napísať, Prvý, poviedka, Tajovský)

b) Medardova _____
(kvapkať, deň, kvapka, štyridsať)

5. Prečiarkni slovné spojenie, ktoré je pravopisne nesprávne napísané.

vrátiť sa domov, chiťiť špinavov rukov, konáre starých stromov, umyť sa studenou vodou

6. Zakrúžkuj písmená pred riadkami, v ktorých je neprávne napísané slovo alebo slovné spojenie.

a) slovenský jazyk

b) slovan

c) Slovák

d) Slovenská republika

e) Slovenský národ

7. Pozorne prečítaj vety. Doplň do slov vynechané i/í alebo y/ý, aby slová boli správne napísané.

- a) Anna pomáhala Ivanov_____ pri upratovaní garáže.
 b) Do čakárne vošla žena s dvoma mal_____mi deťmi.
 c) Lúka bola pokrytá studeným biel_____m snehom.
 d) Elena sa pohádala so svojím starš_____m bratom.

8. Pospájaj cudzie slová s ich vysvetlením.

1. mejkap a) _____ pochod pri slávnostnej prehliadke
 2. ofsajd b) _____ okrúhly, plošný cukrík s hladkým obalom
 3. dražé c) _____ postavenie mimo hry
 4. defilé d) _____ kozmetická úprava tváre

9. Ku správne tvrdeniu napíš S a k nesprávne N.

Ludovít Štúr zvolil za základ spisovného jazyka:

1.	stredoslovenské nárečie, pretože bolo najrozšírenejšie vo verejnom styku	
2.	západoslovenské nárečie, pretože sa používalo aj v hospodárskom styku	
3.	stredoslovenské nárečie, pretože ho pokladal za najčistejšie	

10. A. Z uvedených slov podčiarkni tie slová, v ktorých vo výslovnosti nastáva spodobovanie.

želiezko, rozbaľiť, trúbka, záhradka, podzemný, žabka

B. Uvedené slová napíš tak, ako ich vyslovujeme.

a) ku Katke _____

b) rozčesať _____

11. Od podstatných mien v zátvorkách utvor privlastňovacie prídavné mená a doplň ich v správnom tvare do slovných spojení. (Pozor na pravopis!)

a) (mama) _____ názory

b) (vnučka) _____ rozprávku

c) (sudkyňa) _____ priatelia

d) rodina _____ (Krasko)

12. A. Uvedené prídavné mená *zelený, usilovný, sladký, dobrý* napíš na čiary tak, aby si utvoril prirovnania.

- a) _____ ako med
- b) _____ ako včela
- c) _____ ako chlieb
- d) _____ ako tráva

B. Podčiarkni jedno z vyznačených slov tak, aby veta bola správna.

Katarína na blate a Vianoce na ľade je **porekadlo/pranostika**.

13. Pozorne prečítaj vety. Všimni si, kde sú napísané čiarky. Za súvetím, v ktorom sú čiarky napísané správne, napíš písmeno **S** a za tým, kde sú napísané nesprávne, napíš **N**.

- a) Keď som raz, povedal že pomôžem potom, aj pomôžem. _____
- b) Nevedel, ako pokračovať v rozhovore, ale vedel, že rozhovor prerušiť nesmie. _____
- c) Neboj sa, nenecháme ťa samého, budeš spať s ockom a so mnou! _____

14. Zakrúžkuj písmeno pred správnou odpoveďou.

A. Vysvetlenie slovného spojenia *čo si kto navaril, nech si aj zje* nájdeme

- a) v slovníku cudzích slov
- b) v synonymickom slovníku
- c) vo frazeologickom slovníku
- d) v pravidlách pravopisu

B. Vysvetlenie slov *delabializácia, hypertermia* nájdeme

- a) v synonymickom slovníku
- b) v slovníku cudzích slov
- c) v slovensko-anglickom slovníku
- d) vo frazeologickom slovníku

15. Pozorne prečítaj nasledujúce úryvky z lyriky, epiky a drámy. Každý z nich zarad do zodpovedajúceho literárneho druhu.

Mara: (*akoby sama tomu neverila*): To sa vie, že hej.

Dora: (tajne): Toť – ale to len tebe zjavím – i včera mi tak trochu suchla – hádaj...

Mara: Ktože?

Dora: Stará richtárka – ale vieš, ani slova pred nikým.

Jozef Gregor-Tajovský: *Ženský zákon*

a) _____

V kamennom súmraku nad šíravami polí
po bledú lunu vetvy vystiera.
Svoj hrdý smútok zeme hádže do kupoly
temného oráčovho večera.

Vojtech Mihálik: *Topol*

b) _____

Ráno je primrazené k zemi. Len trošku. Preto sa ani Marek neodváži do blatnických oranísk. Obchádza popri pasekách k poľnej ceste, ktorá vedie k stanici. Srdce si nesie stisnuté v prsiach. Pobolieva ho.

František Hečko: *Červené víno*

c) _____

16. Na čiaru pred názvom diela napíš číslo, ktoré je pred autorom toho diela.

___ Poklad v striebornom jazere

1. Kvetoslava Benková

___ Navždy svoji

2. Anton Pavlovič Čechov

___ Vaňka

3. Karol May

___ List materi

4. Sergej Jesenin

17. Pozorne prečítaj úryvok z románu *Červené víno* Františka Hečku.

Koč, na ktorom sa vezie Lucka s predným družbom – so svojím mladším sedemnásťročným bratom Silvestrom – ťahajú čierne žrebce z Jeleních brehov, ktoré kočíruje paholok, čo je na Jeleních brehoch tak dlho, že z dlhej chvíle počína už šedivieť. Na koč bol by sa vmestil aj starejší, ba aj druhý družba so svojou družicou, no Lucka v ostatnej minúte sa vzpriečila a nechce mať v koči krem brata a starnúceho paholka – nikoho. Zoskočí ešte z koča a vyobjíma si otca, až sa mu, starému milovníkovi, srdce trhá. Cestou pod Dlhými pustákmi, ktorá nad Volskými chrbtami vedie hlineným zárezom a po stranách je obrastená trnkou, Lucka si aj poplače za – tatenkom. Ale len čo sa koč s čiernymi žrebcami vynorí z hlbokéj cesty, zavolá na paholka:

- Štefan, zvéskni!

a) Hlavná postava v tomto úryvku je: _____

b) Vedľajšie postavy v tomto úryvku sú: _____

18. Pozorne prečítaj uvedené verše.

- A. Anička, dušička, kde si bola,
že si si čižmičky zarosila?
Bola som v hájičku,
žala som trávičku,
duša moja, duša moja.
- B. Aj mater moja konopnú priadzu pradie,
obrasy biele konopné sú v mojom dome všade,
hostí si nimi uctieva a každý sviatok krásli,
kiež u nej všetky konope, kiez by si miesta našli.

Zakrúžkuj písmeno pred správnou odpoveďou.

- a) Prvé verše patria do ľudovej piesne a druhé verše sú ľudová balada.
b) Prvé verše sú sonet a druhé verše autorská lyrická báseň.
c) Prvé verše sú ľudová balada a druhé verše patria do umelej poézie.
d) Prvé verše patria do ľudovej piesne a druhé verše patria do umelej poézie.

19. Pozorne prečítaj úryvky z prózy *Dievčatko z veže* Jany Bodnárovej a zakrúžkuj správnu odpoveď.

- A. Keby nebolo také psie počasie, zašla by som do porcelánového obchodu v Starčekovom dome, pomyslí si Ajka. Už je december, mala by som kúpiť mame vianočný darček. Napríklad sklenú guľu, v ktorej stojí baletka na jednej nohe. Keď sa guľou potrasie, na baletku padá sneh.
- B. Ajka rýchlo povedala:
– Tento byt je najkrajšie múzeum na svete.
Starček sa opäť rozosmial a dodal:
– A ja som jeden z exponátov v ňom.

- a) V prvom úryvku je zastúpený dialóg a v druhom úryvku je zastúpený vnútorný monológ.
b) V oboch úryvkoch je zastúpený vnútorný monológ.
c) V prvom úryvku je zastúpený vnútorný monológ a v druhom úryvku je zastúpený dialóg.
d) V oboch úryvkoch je zastúpený dialóg.

20. Spoj vysvetlenia s termínom tak, že na čiaru napíšeš príslušné poradové číslo (pozor, o dve vysvetlenia je viac).

a) Rozhlasová hra je _____

b) Tragédia je _____

c) Komédia je _____

1. hra s vážnou tematikou zobrazujúca človeka v zápase s nepriateľskými silami, ktoré sú však silnejšie ako on, preto musí zahynúť (hra sa končí tragicky).
2. dramatický žáner, ktorý na rozdiel od iných dramatických útvarov využíva iba zvukové prostriedky.
3. hudobná javisková forma s hovorenými dialógmi a tancami.
4. divadelná hra, ktorá má len jedno dejstvo.
5. dramatický útvar z humorným zameraním.

Výsledky testu

Poznámka: ŽIACI NEVYPLŇAJÚ túto stranu!

Úhrnný počet bodov

(od 0 do 20)

		,	

Komisia:

1. _____

2. _____

3. _____

Kontrolór:

4. _____

Počet bodov z každej úlohy

Por. č. úlohy	Nevyplnené	0 bodov	0,5 bodu	1 bod
1.	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐	☐
8.	☐	☐	☐	☐
9.	☐	☐	☐	☐
10.	☐	☐	☐	☐
11.	☐	☐	☐	☐
12.	☐	☐	☐	☐
13.	☐	☐	☐	☐
14.	☐	☐	☐	☐
15.	☐	☐	☐	☐
16.	☐	☐	☐	☐
17.	☐	☐	☐	☐
18.	☐	☐	☐	☐
19.	☐	☐	☐	☐
20.	☐	☐	☐	☐

Napiš ✕ na zodpovedajúce miesto.

Škola	
Sídlo	
Priezvisko a meno žiaka	